

ПРОБЛЕМИ ЗАКОННОСТІ

СТАНОВЛЕНИЕ И РАЗВИТИЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ РАЗРЕШЕНИЯ МЕЖЕВЫХ ЗЕМЕЛЬНЫХ СПОРОВ: ИСТОРИКО-ПРАВОВОЙ АСПЕКТ

Бурцев О. В.

Проанализированы источники права, регулирующие отношения в сфере решения земельных споров, раскрыты особенности становления и развития правового обеспечения разрешения земельных межевых споров.

Ключевые слова: земельный спор, земельный межевой спор, межевание, система органов, разрешающих земельные споры, подкоморские суды, земельные комиссии.

THE FORMATION AND DEVELOPMENT OF THE LEGISLATIVE SECURING OF SOLVING OF BOUNDARY LANDS DISPUTES: HISTORICAL AND LEGAL ASPECTS

Burtsev O. V.

The sources of right, which regulate relations in the field of solving of lands disputes, are analysed, the particularities of the formation and development of the legal securing of solving of the boundary lands disputes are exposed.

Key words: land disputes, land boundary dispute, land surveying, a system of a body which resolve land disputes, chamberlain courts, land commission.

Надійшла до редакції 27.09.2013 р.

УДК 349.6 : 630

О. О. Савчук,
аспірантка
Національний університет
«Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»,
м. Харків

ПРОЦЕДУРА ОРГАНІЗАЦІЇ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ЯК ВИД ПРОЦЕДУРНИХ ПРАВОВІДНОСИН

У статті розглядаються стадії процедури організації лісового господарства. Наводиться характеристика нормативно-правових актів з ведення лісового господарства, поділу лісів на категорії, встановлення віку стиглості деревостанів і норм використання лісових ресурсів, проведення лісовпорядкування, ведення лісового кадастру, проведення моніторингу, лісової сертифікації.

Ключові слова: лісове господарство, лісові ресурси, лісовпорядкування, лісовий кадастр, лісова сертифікація.

Процедура організації лісового господарства – один з видів про-

цедурних лісових правовідносин. Вона включає в себе такі стадії: (а) розроблення й затвердження в установленому законом порядку нормативно-правових актів з ведення лісового господарства; (б) поділ лісів на категорії залежно від основних виконуваних ними функцій, виділення особливо захисних лісових ділянок; (в) установлення віку стиглості деревостанів, норм використання лісових ресурсів; (г) проведення лісовпорядкування; (д) ведення державного лісового кадастру, обліку лісів; (е) ведення моніторингу лісів; (є) проведення лісової сертифікації.

Нормативно-правовий акт є основним джерелом норм, які впорядковують лісові відносини. Серед цих актів важлива роль належить спеціальним формально визначеним і загальнообов'язковим нормативно-правовим актам з ведення лісового господарства, які містять правові норми, спрямовані на регулювання комплексу заходів з охорони, захисту, раціонального використання й розширеного відтворення лісів. Залежно від змісту норм, які містять ці нормативно-правові акти, вони встановлюють порядок і вимоги до системи заходів:

– спрямованих на збереження лісів від пожеж, незаконних рубок, пошкодження, ослаблення та іншого шкідливого впливу на

них;

– щодо захисту лісів від шкідників і хвороб, своєчасного виявлення їх осередків, здійснення профілактики виникнення, їх локалізації й ліквідації, щодо визначення правових засад систематичного спостереження за станом лісів;

з використання лісів, а саме: (а) порядок реалізації громадянами права лісокористування загального (перебування в лісах, безоплатного й без видачі спеціального дозволу збирання для власного споживання дикорослих трав'яних рослин, квітів, ягід, горіхів, грибів тощо) і спеціального (заготівля деревини в порядку рубок головного користування, другорядних лісових матеріалів, побічне лісове користування) і (б) використання корисних властивостей лісів для культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних, туристичних та освітньо-виховних цілей, потреб мисливського господарства, проведення науково-дослідницьких робіт;

– з відтворення лісів шляхом їх відновлення на лісових ділянках, що були вкриті лісовою рослинністю (зрубках, згарищах тощо), а також лісорозведення на призначених для створення лісів землях, не вкритих лісовою рослинністю;

– з установлення комплексу якісних і кількісних показників, па-

ПРОБЛЕМИ ЗАКОННОСТІ

раметрів, що забезпечують регламентування діяльності в цій галузі (поділ лісів на категорії, лісів виділення особливо захисних лісових ділянок тощо).

Розроблення й затвердження в установленому законом порядку нормативно-правових актів з ведення лісового господарства – це складники змісту його організації, яка має своїм завданням ведення цього господарства на засадах сталого розвитку з урахуванням природних та економічних умов, цільового призначення, лісорослинних умов, породного складу лісів, а також функцій, які вони виконують [2, с. 106, 107].

Зазначені нормативно-правові акти розробляються в установленому порядку центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику лісового господарства. Основні вимоги до ведення останнього й до заходів з охорони, захисту, використання й відтворення лісів затверджуються нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України. Нормативно-правові акти, що визначають умови ведення цього господарства, якісні й кількісні показники оцінки діяльності в цій галузі, затверджуються в установленому порядку центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері лісового господарства, за погодженням із центральним органом

виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері навколишнього природного середовища, та з іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади. Як указано у ст. 38 Лісового Кодексу України (далі – ЛКУ), вимоги нормативно-правових актів з ведення лісового господарства є обов'язковими до виконання всіма власниками лісів, постійними й тимчасовими лісокористувачами.

Поділ лісів на категорії передбачає встановлення меж ділянок кожної категорії. Межа є однією з юридичних ознак лісової ділянки як об'єкта лісових правовідносин. Відповідно ЛКУ лісова ділянка – це ділянка лісового фонду України з окресленими межами для ведення лісового господарства й використання лісових ресурсів без вилучення її в землекористувача або власника землі (ст. 1 ЛКУ).

Для розмежування лісових ділянок різних категорій можуть використовуватися візири. Згідно з п. 1.2 Правил охорони праці для працівників лісового господарства та лісової промисловості візир – це смуга шириною до 0,3 м, яку прорубують у лісі, як правило, паралельно одній зі сторін кварталу для розмежування територій на окремі таксаційні ділянки (візир таксаційний), відмежування лісосік або виділених у

їх межах ділянок, у місцях ділянок, у місцях наміченого розташування трелювальних, порожнякових тракторних і під'їзних шляхів, автомобільних доріг тощо. Трелювальними шляхами є волоки, траси канатних установок, наземні лісоспуски, озера, притоки річок та інші водні об'єкти, що з'єднують верхні лісосклади, а іноді і проміжні лісовантажні пункти лісосіки або ті, що окремими відрізками розташовуються за межами лісосік. Порожняковий тракторний шлях – це шлях, який прокладається на схилах для переміщення незавантаженого трелювального трактора. Під'їзними шляхами є порожнякові волоки з шириною проїзної частини, її поперечним і поздовжнім ухилами, а також радіусами кривих у плані, допустимими за сприятливих погодних умов для проїздів автомобілів з вантажем [3; 2005. – № 39. – Ст. 2514].

Межі лісових ділянок, визначених для віднесення до певної категорії, можуть установлюватися по протипожежних розривах. Правилами пожежної безпеки в лісах, затвердженими наказом Держлісгоспу від 27 грудня 2004 р. за № 278, передбачено облаштування в лісах України протипожежних розривів – спеціально створених просік шириною 50 – 150 м, які використовуються, як правило, для влаштування транспортної мережі на їх

території. Протипожежний розрив служить для зупинки верхових пожеж і є складовою частиною протипожежного заслону – комбінованого (складного) бар'єру, що складається з протипожежного розриву (з дорогою посередині) і смуг лісу з обох його боків, які очищені від наземних горючих матеріалів, розчленовані мережею мінералізованих смуг та обрізаними гілками хвойних дерев висотою до 2 м.

Межами лісових ділянок, визначених для віднесення їх до однієї з категорій, можуть бути протипожежні канави й мінералізовані смуги. Протипожежна канава – це бар'єр для захисту ділянок лісу від підземних пожеж. Вона прокладається вздовж меж з торфовищами, на їх території, в насадженнях з торфованими ґрунтами шириною внизу 0,2–0,4 м, зверху – 1,5–2,8 м, глибиною до мінерального шару або до рівня ґрунтових вод. Мінералізованою смугою є ділянка території, з якої ґрунтообробними механізмами видалено надземні горючі матеріали. Її ширина повинна бути вдвічі більшою за можливу висоту полум'я низової пожежі.

З метою межкування лісових ділянок, визначених для віднесення їх до відповідної категорії, використовують вододільні лінії. Це лінія, що розділяє басейни суміжних водойм (річок, озер та

ПРОБЛЕМИ ЗАКОННОСТІ

ін.) або залягань підземних вод. Розрізняють вододіли поверхневі й підземні. Поверхневі проходять по найбільш підвищених точках поверхні між сусідніми річковими басейнами. Лісові ділянки відображаються в матеріалах лісовпорядкування; встановлення спеціальних межових знаків на межах лісових ділянок законодавство не передбачає [3; 2005. – № 13. – Ст. 680].

Постановою Кабінету Міністрів України від 16 травня 2007 р., № 733 «Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок» закріплюються єдині вимоги до поділу лісів на категорії, умови й ознаки віднесення їх до останніх, а також виділення особливо захисних лісових ділянок з режимом обмеженого лісокористування. Залежно від основних виконуваних функцій ліси поділяються на такі категорії: (а) природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення; (б) рекреаційно-оздоровчі ліси; (в) захисні й експлуатаційні. Ліси, що зростають на одній території й відповідають умовам та ознакам віднесення їх до різних категорій, належать їх до тієї з них, для якої у встановленому законодавством порядку функціонує режим більш обмеженого лісокористування. Межі лісів, визначених для віднесення їх до однієї з кате-

горій, проводяться уздовж природних меж, кварталних просік, ліній зв'язку й електромереж та інших чітко визначених на місцевості розмежувальних ліній – залізниць та автомобільних доріг, канав, каналів, газо- й нафтопроводів, візирів, протипожежних розривів і вододільних ліній.

У лісах існують особливо захисні лісові ділянки з режимом обмеженого лісокористування, які виділяються органом виконавчої влади з питань лісового господарства АРК, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства, і за поданням лісовпорядних організацій і за погодженням з органом виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища АРК, обласними, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями. Нормативи, за якими виділяються такі лісові ділянки, встановлюються Кабінетом Міністрів України [3; 2007. – № 37. – Ст. 1483].

В особливо захисних лісових ділянках указаними органами виконавчої влади (за необхідності) може бути повністю або частково заборонено застосування окремих видів і способів рубок (ст. 41 ЛКУ).

За ДСТУ 3404-96 «Лісівництво. Терміни та визначення» девостан – це сукупність дерев,

що є основним складником лісу. Під стиглістю деревостанів розуміють такий їх стан, при якому вони якнайкраще відповідають меті господарства, тобто найповніше задовольняють його потреби в конкретних сортиментах деревини або виявляють свої корисні властивості.

Теорія лісокористування розглядає різні види стиглості деревостанів виходячи з основного цільового призначення лісів, функцій, які вони виконують, продуктивності, біологічних особливостей деревних порід, лісорослинних умов, природних зон, а також способів відновлення лісу. Усі види стиглості можуть бути поділені на 2 групи – біологічні (природна, відновлювальна й фізіологічна) й економічні (кількісна, технічна, господарська, якісна, захисна та ін.).

Стан насаджень або окремих дерев, за якого вони переходять у стадію відмирання, йменується «природна стиглість», а вік, у якому розпочинається цей процес – «вік природної стиглості». Останній залежить від деревної породи, умов місцезнаходження й походження. Природна стиглість є тим максимальним віком, до якого можна тримати дерева на корені. У практиці лісовпорядкування вона знаходить застосування в тих господарствах, де за мету мають не одержання деревини, а використання

якихось функцій лісу. Це ліси (а) природних заповідників, (б) першої і другої зон округів санітарної охорони лікувально-оздоровчих територій і курортів, (в) заповідної зони національних природних і регіональних ландшафтних парків, (г) лісопаркової частини зелених зон та ін.

Відновлювальна (або фізична) стиглість деревостанів настає, коли забезпечується найкраще їх природне відновлення. Вона вказує на ту вікову межу, за яку повинна переходити рубка, що має задовольняти вимоги постійності користування на підставі забезпечення природного лісовідновлення. Відновлювальна стиглість деревостанів залежить від панівної породи, їх походження, умов місцезнаходження, ступеня зімкненості крон дерев, їх загального стану.

Фізіологічно стиглим вважається деревостан з найбільшим приростом деревної маси. Саме в цьому його віці спостерігається максимальний ефект оздоровлення доквілля.

Кількісною стиглістю називають вік деревостану, при якому їх середній об'ємний приріст досягає максимуму. Вона залежить від панівної породи дерев, їх типу, умов місцезнаходження, стану. Її вік особливо важливо враховувати в господарствах, зорієнтованих на отримання максимальної маси деревини неза-

ПРОБЛЕМИ ЗАКОННОСТІ

лежно від її якості. При цьому вік головної рубки не повинен бути нижчим від віку кількісної стиглості насаджень.

Технічною стиглістю йменують такий стан деревостану, за якого спостерігається максимальний середній приріст провідного сортименту або групи основних сортиментів. Вона відображає цільову спрямованість господарства в економічних і природних умовах. За технічною стиглістю деревостанів встановлюють оптимальний вік головної рубки насаджень в експлуатаційних лісах. Її вік залежить від породи дерев, лісорослинних умов, середнього діаметру провідного сортименту, повноти насадження.

Під *якісною стиглістю* розуміється стан деревостану, при якому якісна цифра досягає найбільшої величини. Якісна цифра – це знеособлена середня вартість 1 куб. м деревини, визначена з урахуванням виходу конкретних сортиментів та їх цін. Вік якісної стиглості залежить від економічних умов і вартості різних сортиментів деревини.

Під час установаження раціональних строків вирощування лісу важливо поєднувати високі якісні показники з максимальним кількісним виходом сортиментів. Таке поєднання відображає *господарська стиглість* деревостанів, віком якої вважається така

пора насадження, коли воно дає максимальний середній грошовий прибуток.

Не менш важливим видом стиглості лісу є *захисна стиглість*. Відомо, що захисні функції лісів різноманітні. Усі вони, а також ступінь їх виявлення перебувають у тісному зв'язку з динамікою нагромадження фітомаси, що значною мірою визначається віком деревостанів. Захисна стиглість настає не відразу, а наростає поступово, тому зазвичай говорять не про вік, а про її період. Останній характеризується початковим і кінцевим віком насадження, під час якого захисні функції лісу виявляються максимально. Так, захисні функції полезахисних лісосмуг виявляються з 3-х – 5-ти років, ще до зімкнення крон. Зі збільшенням їх висоти захисний вплив лісосмуги зростає, поширюючись на територію, що дорівнює ширині 20–25 висот лісосмуги. Захисні властивості лісу теж залежать від його складу, повноти, віку, стану тощо. У період кульмінації приросту у висоту захисний вплив лісу досягає максимуму і триває певний час [2, с. 131, 132].

Метою проведення лісовпорядкування є розроблення системи заходів, спрямованих на забезпечення лісокористування, раціонального ведення лісового господарства, здійснення єдиної

технічної політики в ньому, ефективного відтворення, охорони й захисту лісів, на підвищення їх продуктивності [2, с. 137].

Лісовпорядкування є обов'язковим на всій території України, ведеться державними лісовпорядними організаціями за єдиною системою, у встановленому центральним органом виконавчої влади порядку, що забезпечує формування державної політики у сфері лісового господарства. У лісах, що перебувають у державній власності, воно провадиться за рахунок коштів Державного бюджету, в лісах власності комунальної – місцевого бюджету, в лісах приватної власності – за кошти їх власників. Ведення лісовпорядкування може здійснюватися за рахунок інших джерел, не заборонених законом (ст. 47 ЛКУ).

Державний лісовий кадастр на території України ведеться на підставі кадастру земельного з метою ефективної організації охорони й захисту лісів, раціонального використання лісового фонду держави, відтворення лісів, здійснення систематичного контролю за якісними і кількісними їх змінами. Лісовий кадастр призначено для забезпечення органів державної влади, органів місцевого самоврядування, заінтересованих підприємств, установ, організацій і громадян достовірною й об'єктивною інфор-

мацією щодо природного й господарського стану лісового фонду України та правового режиму його використання (статті 49 і 50 ЛКУ).

Державний лісовий кадастр та облік лісів ведуться Держлісагенством України за єдиною для всіх лісів системою за рахунок коштів Держбюджету з метою забезпечення ефективної організації охорони й захисту лісів, їх раціонального використання й відтворення, здійснення постійного контролю за якісними й кількісними змінами в лісовому фонді України. Цей кадастр включає системні відомості про розподіл лісового фонду між власниками лісів і постійними лісокористувачами, про поділ усіх лісів за категоріями залежно від виконуваних ними основних функцій, грошову оцінку та інші дані, що характеризують їх кількісний і якісний стан. Склад документації кадастру й первинного обліку лісів, порядок її ведення затверджуються Мінагрополітики України за поданням Держлісагенства, погодженим з Міністерством природи України [3; 2007. – № 46. – Ст. 1885].

Щороку станом на 1 січня до матеріалів первинного обліку лісів постійними лісокористувачами і власниками лісів, в об'єктах яких (або для частини яких) бракує бази даних з актуальною інформацією щодо характеристи-

ПРОБЛЕМИ ЗАКОННОСТІ

ки кожної лісової ділянки, вносяться зміни, що відбулись у структурі лісового фонду. Цей кадастр ведеться за категоріями лісів з виділенням лісових ділянок, придатних для експлуатації. Відомості про вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки, придатні для користування, визначаються шляхом віднімання від загальної площі тих лісових ділянок, на яких згідно з чинним законодавством не допускається проведення рубок головного користування. При складанні форм державного лісового кадастру для постійних лісокористувачів і власників лісів, а також зведених звітних форм для адміністративно-територіальних одиниць площа фіксується з точністю до 1 га, запас деревостанів – у тисячах кубічних метрів (з двома знаками після коми). У зведеній документації державного лісового кадастру по країні дані, що характеризують площу, приводяться в тисячах гектарів (з одним знаком після коми), а запаси деревостанів – у мільйонах кубічних метрів (з двома знаками після коми) [3; 2010. – № 100. – Ст. 3581].

Ефективне ведення лісового господарства не може існувати без моніторингу стану лісів, який включає в себе своєчасне виявлення й облік патогенних чинників, що призводять до всихання насаджень. У зв'язку із цим здійснюється робота щодо

збирання й оброблення інформації, пов'язаної з усиханням лісів на всій території України. Ці дані включають у себе площі всихаючих лісів, таксаційні характеристики насаджень, усихаючі породи, чинники, що викликають цей процес, і заходи боротьби, що вживаються для його запобігання. Для дослідження усихання лісів у динаміці один раз на 3 роки кожне лісгосподарство на території України надає інформацію щодо поточного стану підвідомчих йому насаджень, яка надалі аналізується й подається у формі, зручній для отримання будь-яких даних про причини й обсяги усихаючих порід у будь-якому регіоні держави [5, с. 224].

Моніторинг лісів здійснюється відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього середовища» і ст. 55 ЛКУ. Він є складовою частиною державної системи моніторингу довкілля, провадиться шляхом збирання, передачі, збереження й аналізування даних про стан лісів, прогнозування змін у них і розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для інформаційно-аналітичного забезпечення управління лісами, ухвалення рішень щодо запобігання негативним змінам їх стану, дотримання вимог екологічної безпеки і принципів ведення лісового господарства на засадах сталого роз-

витку. Моніторинг – одна з основних функцій державного управління й ведення лісів [4, с. 110].

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2004 р., № 992-р «Про схвалення Концепції державної програми проведення моніторингу навколишнього природного середовища» моніторинг стану лісів провадиться щодо лісової рослинності, лісової фауни (в тому числі мисливської), лісових ґрунтів, земельних ділянок, не вкритих лісовою рослинністю, але які задовольняють потреби лісового господарства [3; 2005. – № 1. – Ст. 40].

Указ Президента України «Про положення про Державне агентство лісових ресурсів України» № 458 від 13 квітня 2011 р. відносить здійснення моніторингу ґрунтів з метою вирощування продуктивних лісових насаджень, лісової рослинності й мисливських тварин до повноважень Державного агентства лісових ресурсів України [3; 2011. – № 29. – Ст. 296].

І. Ф. Букша зазначає, що отримана при проведенні моніторингу інформація має забезпечувати можливість оцінювати лісорослинні умови на контрольованих ділянках, характеризувати інтенсивність антропогенного впливу на ліси, виявляти негативні зміни у фізико-хімічних

властивостях ґрунтів через забруднення атмосфери й постчорнобильські проблеми, втрату ґрунтом поживних речовин після вирубки дерев, зміну водного режиму ґрунтів унаслідок впливу діяльності людини та інших чинників [1, с. 115].

Стаття 56 ЛКУ визначає поняття «лісова сертифікація» як оцінку відповідності системи ведення лісового господарства встановленим міжнародним вимогам щодо управління лісами й лісокористування на засадах сталого розвитку. Метою лісової сертифікації є забезпечення економічно, екологічно й соціально збалансованого ведення лісового господарства. Її організація і проведення здійснюються відповідно до порядку, встановленого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері лісового господарства, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Процедура організації лісового господарства законодавчо врегульована, має широку правову регламентацію. Усі її стадії мають велике значення для подальшого розвитку й реалізації лісового законодавства України. Виникаючим при цьому суспіль-

ПРОБЛЕМИ ЗАКОННОСТІ

ним відносинам властиві ознаки правовідносин процедурних, урегульованих правом, які мають публічний характер, бо ут-

ворюються вони у процесі діяльності уповноважених суб'єктів.

Список літератури: 1. Букша І. Ф. Принципи створення системи екологічного моніторингу лісових ґрунтів України / І. Ф. Букша // Стан земельних ресурсів в Україні: проблеми та шляхи вирішення : зб. доп. Всеукр. наук.-практ. конф. – К. : Центр еколог. освіти та інформації, 2001. – С. 115, 116. 2. Наук.-практ. коментар Лісового кодексу України / Г. І. Балюк, А. П. Гетьман, Т. Г. Ковальчук [та ін.] ; за ред. Г. І. Балюк. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 368 с. 3. Офіційний вісник України. 4. Правове регулювання екологічних, аграрних та земельних відносин в Україні: сучасний стан і напрями вдосконалення: моногр. / А. П. Гетьман, М. В. Шульга, А. М. Статівка [та ін.]; за ред. А. П. Гетьмана та В. Ю. Уркевича. – Х. : Право, 2012. – 448 с. 5. Харченко Д. А. Информационные технологии в мониторинге усыхания лесов Украины / Д. А. Харченко // Вісн. Харків. ун-ту, № 506; Серія: Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих вчених м. Харкова. – Ч. 2. – Х.: Харків. нац. ун-т, 2001. – С. 224-226.

ПРОЦЕДУРА ОРГАНІЗАЦІЇ ЛЕСНОГО ХОЗЯЙСТВА ЯК ВИД ПРОЦЕДУРНИХ ПРАВООТНОШЕНЬ

Савчук Е. А.

В статті розглядаються стадії процедури організації лісного господарства. Приводиться характеристика нормативно-правових актів по веденню лісного господарства, розподілу лісових насаджень за категоріями, встановленню віку стовбу деревостану і норм використання лісових ресурсів, проведенню лісогосподарства, веденню лісного кадастра, проведенню моніторингу, лісової сертифікації.

Ключевые слова: лісове господарство, лісові ресурси, лісогосподарство, лісовий кадастр, лісова сертифікація.

THE PROCEDURE OF FORESTRY AS A FORM OF PROCEDURAL RELATIONSHIPS

Savchuk E. A.

In the article the stage of the procedure of Forestry. A characteristic of regulations on forestry, forest division into categories, to establish the age of maturity stands and norms of use of forest resources, forest management planning, forest inventory, monitoring, conducting forest certification.

Key words: forestry, forest resources, forest management, forest inventory, forest certification.

Надійшла до редакції 19.09.2013 р.